

By-, Land- og
Kirkeministeriet

Folketingets Kirkeudvalg
lov@ft.dk
mikkel.bjoern@ft.dk

Kirkeudvalget har ved brev af 27. november 2023 (KIU alm. del – spørgsmål 14) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

”Vil ministeren bekræfte over for spørgeren, at danske præsters pastorale forpligtelser omfatter pligten til at forkynde evangeliet for alle der bor i Danmark, herunder særlig ikke-kristne såsom muslimer, hvor der som bekendt er et stort potentiale?”

Svar:

Helt overordnet kan jeg indledningsvist oplyse, at præstens pastorale forpligtelser er at forkynde evangeliet og forvalte sakramenterne, det vil sige holde dåb og nadver.

Af § 37 i lov om menighedsråd (LBK nr. 1299 af 8. november 2023) følger det, at præsten i udøvelsen af sin pastorale forpligtelse, herunder sin forkyndelse, sin sjælesorg og sin undervisning, er uafhængig af menighedsrådet. Præsten har ansvaret for gudstjenesten og de kirkelige handlingers gennemførelse, som også varetages uafhængigt af menighedsrådet. Heri ligger, at præsten bl.a. har ansvaret for, at gudstjenesten eller den kirkelige handling afvikles på en ordentlig og sømmelig måde.

Det følger samtidig af § 1, stk. 1, i lov om menighedsråd, at sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen. Af menighedsrådslovens § 1, stk. 2, fremgår det, at det påhviler menighedsrådet at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse. Bestemmelserne i menighedsrådslovens § 1, stk. 1 og 2, og § 37 fik den nugældende formulering ved ændring af lov om menighedsråd i 2007 (Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd og lov om folkekirkens økonomi, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5302). Med ændringen blev det præciseret, at det samlede menighedsråd – valgte såvel som gejstlige – efter § 1 i loven har ansvaret for både det administrative og det kirkelige liv i sognet samt ansvaret for sammen at skabe gode rammer for det kirkelige liv.

Af lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.1. (Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 5302) fremgår det, at såvel lovens § 1 som § 37 præciseres, så det tydeliggøres, at:

”menighedsrådet og præsten er gensidigt forpligtet til at samvirke om målsætningerne for det kirkelige liv i sognet, at menighedsrådets overordnet ansvar er at sikre gode vilkår for evangeliets forkyndelse, og at dette ansvar både vedrører rammer (administrative anliggender) og indhold (kirkelige

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 351953

Dette akt nr. bedes oplyst ved
henvendelse til By-, Land- og Kirkeministeriet

Dato: 15. december 2023

anliggender) samtidig med at det fastholdes, at præsten i udøvelsen af sin pastorale forpligtelse er uafhængig af menighedsrådet.”

Præsten har således dels en forpligtelse over for menighedens medlemmer til at yde kirkelige betjening (fx dåb, konfirmation, vielse, begravelse og sjælesorg), dels en forpligtelse til sammen med menighedsrådet at skabe gode rammer for det kirkelige liv i sognet som helhed, herunder den evangeliske forkyndelse.

Folkekirkenes gudstjenester er offentlige. Det betyder, at alle har ret til at deltage i gudstjenester i folkekirken uanset, om de er medlemmer af folkekirken eller ej, og uanset om de bor i sognet eller ej.

Jeg kan også oplyse, at den tidligere kirkeminister Mette Bock (LA) den 11. juli 2017 har svaret på et lignende udvalgsspørgsmål (KIU alm. del endeligt svar på spørgsmål 23, Kirkeudvalget 2016-2017), som omhandler, hvorvidt det er folkekirkenes opgave at drive mission blandt ikke-kristne i Danmark. Til brug for besvarelsen anmodede den daværende kirkeminister om et bidrag fra Københavns biskop, som den 10. juli 2017 udtalte:

”Det er, som det gøres klart i indledningen til [svarbidraget på Kirkeudvalgets alm. del – spm. 19], samtlige biskoppers overbevisning, at ”missionsarbejde indgår som en del af alle sognepræsters arbejdsopgaver”, samt at arbejdet med mission for den enkelte sognepræst primært består i ”at være sognepræst i sit pastorat, forkynde evangeliet, være synlig, nærværende og tilgængelig også for det menneske, der ikke er medlem af folkekirken”.

Det følger heraf, at enhver sognepræst i folkekirken har en missionsopgave overfor såvel døbte som udøbte, migranter som ikke-migranter. Som lutherske er folkekirkenes præster endvidere givet den gave at vide, at ethvert menneske står direkte over for Gud uden menneskers mellemkomst. Dette syn på forholdet mellem mennesker og Gud skal naturligvis afspejles i enhver missionssituation – det være sig overfor døbte, udøbte, migranter eller ikke-migranter. Folkekirken som evangelisk-luthersk kirke er således ikke en frelses-institution men et fællesskab af troende.”

Jeg har vedlagt svar af 11. juli 2017 på KIU alm. del spm. 19 og på KIU alm. del spm. 23.

Jeg kan henholde mig til disse svar, som tydeligt understreger, at missionsarbejdet indgår som en del af alle sognepræsters arbejdsopgaver, og at arbejdet med mission for den enkelte præst primært består i at være sognepræst i sit pastorat, forkynde evangeliet, være synlig, nærværende og tilgængelig for både medlemmer og ikke-medlemmer.

Hvordan opgaven konkret tilrettelægges, er forskellig fra sognepræst til sognepræst. Men jeg bliver både som ansvarlig kirkeminister og rent personligt glad, når jeg ser, hvilken idérigdom der eksisterer i arbejdet med det kirkelige liv i de enkelte sogne. Her tænker jeg på tiltag som fx spaghettigudstjenester, babysalmesang, yoga-gudstjenester, filmaftener, foredrag og drop in-dåb. Det tror jeg er med til at skabe interesse for de nuværende medlemmer, men også ikke-medlemmer. Særligt drop in-dåben har samtidig direkte indflydelse på optagelsen af nye medlemmer i folkekirken.

Som kirkeminister er jeg naturligvis interesseret i, at den danske folkekirke har så gode vilkår som overhovedet muligt, og at både medlemmer og ikke-medlemmer oplever folkekirken som en institution, der er fast forankret i det danske (kultur)fællesskab.

Det er heldigvis også det, jeg oplever.

Akt nr.:
Side 3

Morten Dahlin

/ Katrine Gunnersø Søndergaard